

Sygn. akt *XVI GC 182/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Ewa Teofilak</i>
Protokolant –	Piotr Gózdź

po rozpoznaniu w dniu 07 grudnia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. B.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

o uchylenie uchwały

1. oddała powództwo w całości ;
2. zasądza od powoda T. B. na rzecz pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1 097,00 zł (jeden tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1 080,00 zł (jeden tysiąc osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Teofilak

Sygn. akt XVI GC 182/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 marca 2017 roku (data stempla pocztowego) powód T. B. wniósł o uchylenie uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (dalej: NZW) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (dalej: (...)) podjętej w dniu 2 października 2016 roku w przedmiocie odwołania powoda z zarządu pozwanej spółki i pełnienia funkcji wiceprezesa zarządu. Nadto powód wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Jako podstawę prawną swojego roszczenia powód wskazał na art. 249 ksh. Podniósł, iż uchwała o jego odwołaniu jest sprzeczna z umową spółki, z uwagi na fakt, że zgodnie z umową odwołanie i powołanie prezesa zarządu, wiceprezesa oraz członków zarządu winno odbyć się jednogłośnie przy obecności całego kapitału zakładowego, podczas gdy w trakcie NZW nie sprostano wymaganiu obecności całego kapitału zakładowego. Powód wskazał także, że uchwała ma na celu pokrzywdzenie go jako wspólnika pozwanej spółki, a pozostali wspólnicy od dłuższego czasu utrudniali mu wykonywanie pracy. W związku z tą okolicznością faktyczną, celem rozwiązania problemów w spółce, pod koniec stycznia 2017 roku T. B. w trakcie korzystania z porady prawnej, która wiązała się z pobraniem wydruku z KRS

pozwanej spółki, dowiedział się, że nie jest już członkiem zarządu i wiceprezesem pozwanej. W dniu 3 lutego 2017 roku powód w czytelni akt zapoznał się z aktami rejestrowymi spółki i dowiedział się o odbyłym NZW.

Legitymację czynną powód upatrywał w postanowieniach art. 250 pkt 4 ksh tj. prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały przysługuje wspólnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad. Powód podniósł, iż nie został powiadomiony o zwołaniu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników. W ocenie powoda miesięczny termin na wniesienie pozwu, zgodnie z art. 251 ksh, należy liczyć od dnia przeglądania przez powoda akt rejestrowych spółki, ponieważ dopiero wtedy dowiedział się o treści uchwały.

(pozew k. 2-31)

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazano, że powód został poinformowany prawidłowo o NZW, wobec czego nie posiada legitymacji czynnej w niniejszym procesie. Pozwana podniosła, iż odwołanie powoda z funkcji członka zarządu nastąpiło na podstawie art. 203 § 1 ksh, z pominięciem § 13 ust. 2 pkt k umowy spółki, ponieważ przy jego zastosowaniu powód nigdy nie mógłby być odwołany z funkcji, pomimo swojego niegodziwego działania wyrządzającego szkodę pozwanej.

W przekonaniu pozwanej sama sprzeczność uchwały z umową spółki nie może być samodzielną przesłanką uzasadniającą jej uchylenie. Również ww. uchwała nie miała na celu pokrzywdzenia wspólnika, a była związana z prowadzeniem przez powoda jako członka zarządu działalności konkurencyjnej względem pozwanej. Nadto powód miał zaniedbywać obowiązki członka zarządu, gdzie spośród siedmiu posiedzeń zarządu od czerwca do września 2016 roku był obecny na dwóch posiedzeniach.

(odpowiedz na pozew k. 75-113)

Na rozprawie w dniu 23 października 2018 roku powód podniósł zarzut nieważności uchwały zgodnie z art. 252 § 4 ksh.

(protokół k. 177-181)

W toku sprawy strony podtrzymywały swoje stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód był członkiem zarządu (pełniącym funkcję wiceprezesa) pozwanej spółki od 2013 roku. Jest także wspólnikiem tejże spółki posiadając w niej (...) udziałów o łącznej wartości (...) złotych, co odpowiada (...) kapitału zakładowego.

Pozostałymi wspólnikami w spółce byli E. K. oraz A. S., którzy posiadali po (...) udziałów każdy ze wspólników o wartości (...) zł.

Zgodnie z § 11 pkt 3 umowy spółki NZW zwołuje zarząd z własnej inicjatywy dla rozpatrzenia spraw wymagających niezwłocznych postanowień zgromadzenia wspólników, a także gdy wymaga tego sytuacja spółki dla rozpatrzenia istotnych spraw spółki lub w innych przypadkach wskazanych w przepisach prawa. Zgromadzenie Wspólników zwołuje się listami poleconymi lub pocztą kurierską za pisemnym potwierdzeniem odbioru. Zawiadomienie o Zgromadzeniu może być także wysłane wspólnikowi za pomocą poczty elektronicznej, jeżeli wspólnik uprzednio wyraził na to zgodę (§ 11 pkt 7 umowy spółki). Nadto zgodnie z §13 pkt 1 i pkt 2 lit. k umowy spółki uchwały Zgromadzenia Wspólników zapadają bezwzględnią większością głosów, chyba, że umowa spółki lub kodeks spółek handlowych stanowią inaczej. Podjęcie uchwały Zgromadzenia Wspólników w sprawie powoływania i odwoływania Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu lub Członków Zarządu wymaga jednogłośnie, przy obecności całego kapitału zakładowego.

Nadto w przypadku Zarządu wieloosobowego, do składania oświadczeń i podpisywania dokumentów w imieniu spółki uprawniony jest Prezes Zarządu łącznie z Wiceprezesem Zarządu lub Wiceprezes Zarządu łącznie z Prokurentem (§ 14 pkt 4)

(dowód: wydruk z KRS pozwanej, umowa spółki 68-73)

W trakcie współpracy w ramach spółki, powód prowadził pośrednictwo w wynajmowaniu i sprzedaży nieruchomości w biurze pozwanej, na własny rachunek, nie rozliczając się ze spółką.

(dowód: faktura, e-maile, wydruki ze stron internetowych k. 86-104, zeznania świadka A. S. k. 124-125, zeznania świadka E. K. k. 178-179)

Powód w okresie od czerwca 2016 roku do września 2016 roku był obecny na dwóch posiedzeniach zarządu spółki.

(dowód: protokół z posiedzeń zarządu k. 106-112, zeznania świadka E. K. k. 178-179)

W dniu 2 września 2016 roku odbyło się posiedzenie zarządu spółki (...), na którym uczestniczył jedynie E. K., pomimo prawidłowego poinformowania o posiedzeniu zarządu powoda. Na posiedzeniu zapadła decyzja w zakresie zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...).

(dowód: protokół z posiedzenia zarządu k. 112 oraz zeznania świadka E. K. k. 178-179)

W dniu 16 września 2016 roku na adres powoda, za potwierdzeniem doręczenia, przesłano zawiadomienie o zwołaniu NZW pozwanej spółki. Powyższe zawiadomienie pomimo podwójnej awizacji nie zostało przez powoda odebrane.

(dowód: zawiadomienie k. 83-85, zeznania świadka E. K. k. 178-179)

W dniu 2 października 2016 roku odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...). Na ww. zgromadzeniu obecni byli wspólnicy E. K. oraz A. S., którzy reprezentowali łącznie (...) kapitału zakładowego. Zgodnie z pkt 1 harmonogramu podjęto uchwałę nr 1 w sprawie odwołania ze składu zarządu wiceprezesa T. B.. W treści protokołu zapisano, że za uchwałą oddano (...) głosów, przeciw oraz wstrzymujących się nie stwierdzono.

(okoliczności bezsporne, dowód protokół z NZW k. 16-19 oraz 140-143, zeznania świadka E. K. k. 178-179)

W toku postępowania E. K. oraz A. S. przestali być członkami zarządu pozwanej oraz wspólnikami spółki.

(dowód: odpis z KRS pozwanej)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody złożone jako załączniki do pozwu, odpowiedzi na pozew oraz załączone w pismach dopuszczonych stosownymi decyzjami Sądu.

Sąd oparł się także na dowodzie z zeznań świadków: A. S. (k. 124-125) i E. K. (k. 178-179), które w ocenie Sądu były spójne, logiczne i miały odzwierciedlenie w materiale dowodowym zebranym w sprawie.

Sąd pominął dowód z zeznań P. M. (k. 125), z uwagi na fakt, że świadek rzadko bywał w spółce, szacunkowo raz w miesiącu spotykał powoda, nie wiedział również, kto jest klientem pozwanej, wobec czego jego zeznania nie miały znaczenia dla sprawy.

Nadto pominięto dowód z przesłuchania strony T. B., ze względu na brak jego stawiennictwa na rozprawie, pomimo prawidłowego zawiadomienia o posiedzeniu i wezwania do stawiennictwa w celu przesłuchania w charakterze strony.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powód, były członek zarządu pozwanej oraz jej wspólnik, domagał się uchylecia na podstawie art. 249 § 1 ksh uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. z dnia

2 października 2016 roku w przedmiocie odwołania go z funkcji wiceprezesa zarządu pozwanej oraz członka zarządu. Podniósł również w trybie art. 252 § 4 ksh zarzut nieważności uchwały.

W pierwszej kolejności Sąd odniósł się do żądania uchylenia uchwały na podstawie art. 249 ksh i rozważył legitymację czynną do wytoczenia powództwa przez powoda, z uwagi na podniesiony przez pozwaną zarzut w zakresie jej braku oraz zachowania terminu do jego wytoczenia. W ocenie Sądu powód nie zdołał udowodnić, że dochował termin do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie. Zgodnie z treścią art. 251 ksh powództwo o uchylenie uchwały wspólników należy wnieść w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia powzięcia uchwały.

W pozwie wskazano, że powód w trakcie otrzymywania porady prawnej pod koniec stycznia 2017 roku, dowiedział się (po sprawdzeniu KRS), iż został wykreślony z rejestru jako członek zarządu spółki. Następnie miał przeglądać akta rejestrowe pozwanej w dniu 3 lutego 2017 roku i wtedy poznać treści uchwały w przedmiocie odwołania go z przedmiotowych funkcji. Ciężar udowodnienia faktu zachowania tego terminu spoczywał na powodzie, jednakże powód nie sprostał udowodnieniu powyższego. Sąd wezwał powoda do osobistego stawiennictwa na rozprawie celem przesłuchania w charakterze strony, również w celu wyjaśnienia okoliczności zachowania przez niego terminu z art. 251 ksh. Pomimo prawidłowego powiadomienia powoda, ten nie zjawił się na rozprawie, wobec czego Sąd pominął dowód z jego zeznań i przyjął, iż powód – z uwagi na brak udowodnienia - nie zachował miesięcznego terminu do wytoczenia powództwa w sprawie.

Winno się zauważyć, że sam powód w pozwie przyznał, iż o odwołaniu z funkcji wiceprezesa zarządu dowiedział się już w styczniu 2017 roku, a tylko uchwała o odwołaniu z zarządu mogła doprowadzić do wykreślenia powoda z KRS jako członka zarządu. Nie można zatem uznać, że przesłankę „dowiedzenia się o treści uchwały” powinno się w niniejszej sprawie utożsamiać z faktycznym przeczytaniem dokładnego jej sformułowania, ponieważ jedynie uchwała w swej treści zawierająca odwołanie powoda z zarządu mogła skutkować wykreśleniem go z KRS pozwanej spółki. W związku z tym należało uznać, że powód już pod koniec stycznia 2017 roku dowiedział się o treści uchwały, natomiast pozew wniesiono 3 marca 2017 roku, co (nawet w wypadku gdyby powód wykazał datę przeglądania przez niego akt rejestrowych) przekracza miesięczny termin na wniesienie powództwa.

Zgodnie z art. 249 § 1 ksh uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. Prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje wspólnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad (art. 250 pkt 4 ksh)

W ocenie Sądu należało uznać, iż zwołanie NZW było prawidłowe. Zgodnie z umową spółki NZW zwołuje zarząd, który jako organ kolegialny (w tej sprawie) powinien podjąć uchwałę o zwołaniu zgromadzenia. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny nie jest konieczne w związku ze zwołaniem zgromadzenia zastosowanie zasad reprezentacji spółki przez zarząd, ponieważ zarząd nie działa za spółkę, lecz wykonuje własne kompetencje. Dlatego też kompetencja do zwołania zgromadzenia winna być wyrażana przez zarząd w formie uchwały. Zgodnie z protokołem z dnia 2 września 2016 roku na posiedzeniu zarządu w harmonogramie obrad w pkt 4 widnieje zapis „zwołanie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...)”. Jak przyznał w zeznaniach prezes zarządu (jako jedyny z członków zarządu uczestniczący w posiedzeniu) podjął on decyzję o zwołaniu NZW. Pomimo prawidłowego powiadomienia (nie było to kwestionowane przez powoda) wiceprezesa zarządu, ten nie zjawił się na posiedzeniu. A zatem zarząd w osobie jego prezesa mógł podjąć uchwałę o NZW, co też uczynił. Uchwała zarządu o zwołaniu zgromadzenia wspólników powinna być podjęta bezwzględną większością głosów i może zostać podjęta w sposób dorozumiany (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2013 r., II CSK 176/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 31 sierpnia 2016 r., I ACa 514/16).

W ocenie Sądu nie zasługuje na uwzględnienie zarzut powoda o jego nieprawidłowym powiadomieniu o NZW.

Trzeba stwierdzić, iż powód został poinformowany o NZW zgodnie z zapisami umowy spółki. Do powoda wysłano list polecony za pisemnym potwierdzeniem odbioru (k. 84). Powyższy zapis nie oznacza, że należało wysłać list polecony za

zwrotnym potwierdzeniem, co sugerował pełnomocnik powoda. W ocenie Sądu, mając na uwadze normę z art. 65 § 1 i 2 k.c., gdyby dla ważności powiadomienia wspólnika o NZW konieczne było przedstawienie zwrotnego potwierdzenia odbioru to strony wprost wskazałyby to w umowie. Użycie sformułowania pisemne potwierdzenie odbioru nie jest tożsame z przedstawieniem zwrotnego potwierdzenia. Dlatego za wystarczające należy uznać przedstawienie przez pozwaną potwierdzenia nadania listu poleconego z potwierdzeniem odbioru oraz wydruku z e-monitoringu Poczty Polskiej.

Wobec powyższe należy uznać, że powód nie posiadał legitymacji do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały na podstawie art. 250 pkt 4 ksh, ponieważ prawo do jego wytoczenia przysługuje wspólnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad. W niniejszym jednak wypadku nie nastąpiła wadliwość zwołania zgromadzenia wspólników.

A zatem powód nie posiadał legitymacji czynnej do wytoczenia powództwa, a także nie dochował miesięcznego terminu przewidzianego w art. 251 ksh, co powodowało oddalenie powództwa w całości.

Nienależnie od powyższego Sąd nie znalazł także podstaw do stwierdzenia, że uchylenie uchwały powinno nastąpić z uwagi na jej sprzeczność z umową – tj. podjęcie uchwały o odwołaniu z funkcji wiceprezesa zarządu oraz członka zarządu powoda pomimo braku obecności całego kapitału zakładowego spółki na NZW (§13 pkt 2 umowy spółki). Jak podnosi się w orzecznictwie przesłance sprzeczności uchwały wspólników z umową spółki nie można nadawać samodzielnego charakteru (tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 roku, III CZP 1/16). Powinna ona być spełniona łącznie z przesłanką sprzeczności uchwały z dobrymi obyczajami, co w niniejszej sprawie nie ma miejsca. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy we wskazanej powyżej uchwale konstrukcja pierwszego członu koniunkcji, opartego na spójniku traktowanym jako funktor alternatywny rozłącznej, powinna wpływać na uznanie, że z konstrukcji koniunkcji wynika bezsporne wymaganie kumulatywności, a więc współwystępowania przesłanek, obejmującego w ramach przedmiotowego zakresu zarówno przesłankę sprzeczności uchwały wspólników z umową spółki, jak i sprzeczności tej uchwały z dobrymi obyczajami.

Należy zauważyć, że uchwała o odwołaniu powoda z funkcji członka zarządu i wiceprezesa zarządu nie była sprzeczna z dobrymi obyczajami, ponieważ była konsekwencją zachowania powoda tj. braku czynnego uczestnictwa w sprawach spółki, zgromadzeniach zarządu, utrudnionego kontaktu z powodem, a także konkurencyjnej działalności powoda prowadzonej na własny rachunek, i korzystaniu z biura i renomy spółki (powód przedstawiał się w trakcie pośrednictwa jako agent nieruchomości pozwanej).

Odnosząc się do kwestii pokrzywdzenia przez uchwałę powoda jako wspólnika spółki, to należy zauważyć, iż uchwała nie wpłynęła w żaden sposób na prawa powoda jako wspólnika. W szczególności, iż jak udowodnił pozwany, powód nie brał czynnego udziału w sprawach dotyczących spółki, nie odbierał korespondencji, a także prowadził działalność, którą należy uznać za działalność sprzeczną z interesem spółki. Nadto jako członek zarządu nie brał udziału w zgromadzeniach zarządu, co uniemożliwiało prowadzenie spraw spółki (powód jako wiceprezes był niezbędny do podejmowania decyzji łącznie z prezesem zarządu albo łącznie z prokurentem).

W ocenie Sądu podniesienie zarzutu nieważności uchwały (art. 252 § 4 ksh) w niniejszym stanie faktycznym nie może mieć uzasadnienia. Trzeba podnieść, iż taki zarzut nie może służyć obchodzeniu przepisów o zaskarżaniu uchwał zgromadzeń wspólników. Należy zauważyć, że uznanie przez sąd zasadności takiego zarzutu, nie powoduje skutku podobny do nieważności bezwzględnej. Powyższe nie powoduje, że określona uchwała zostanie potraktowana jako nieważna w całym obrocie prawnym, lecz będzie ona pozbawiona jedynie skutków prawnych wobec tego, kto podniósł zarzut, wobec zaś pozostałych podmiotów w dalszym ciągu pozostanie ważna. Należy więc uznać, że powód będący wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością mógłby - na podstawie art. 252 § 4 ksh - bronić się zarzutem nieważności uchwały stanowiącej podstawę wytoczonego przeciwko niemu powództwa po upływie terminu do zaskarżenia tej uchwały. Zarzut ten jest zatem zarzutem „obronnym”. Ponadto, w ocenie Sądu, z jeszcze jednego powodu nie można uznać zasadności podniesionego zarzutu. Pozytywne rozpoznanie tego zarzutu prowadziłyby

do sytuacji w której powód względem spółki pozostawałby wiceprezesem zarządu i członkiem zarządu, natomiast względem osób trzecich by nim nie był.

Zarzut nieważności uchwały można zastosować do usprawiedliwionych celów poszukiwania przez pokrzywdzonych tymi uchwałami sprawiedliwego dla nich rozstrzygnięcia, nie można go jednak stosować jako alternatywy dla powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał wspólników (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2011 r., I CSK 710/10, Biul. SN 2011, Nr 12, s. 10). W ocenie Sądu wspólnik nie może ominąć warunków prawnych podważenia ważności uchwał zgromadzenia wspólników przez podnoszenie nieważności dotyczącej go uchwały, mimo iż nie wytoczył powództwa w tym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Strona pozwana wniosła o zasądzenie kosztów procesu na jej rzecz, a w związku z tym, iż powód przegrał sprawę w całości należało obciążyć go kosztami procesu. Na koszty procesu składał się kwota 1080 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 8 ust. 1 pkt 22 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800, z późn. zm.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Wobec powyższych rozważań Sąd orzekł jak w sentencji.

SSO Ewa Teofilak

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Ewa Teofilak